

ARTinED online: A new approach to education using the arts

Οδηγός αναφοράς e-ARTinED
για την Εξερεύνηση της Φύσης
μέσω των Τεχνών

ID project: KA201-01226718

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

"The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."

Εισαγωγή

Η Σουηδία είναι μια κοσμική χώρα και μπορεί κάποιος να ισχυριστεί ότι η φύση έχει καταλάβει τη θέση της θρησκείας. Για τους Σουηδούς είναι θεμελιώδες και αναγκαίο να περνούν σημαντικό μέρος του χρόνου τους στην ύπαιθρο, στη Φύση.

Σε κάποιες χώρες όπως η Φινλανδία, οι ΗΠΑ και το Ηνωμένο Βασίλειο έχουν γίνει προσπάθειες για να αξιοποιηθούν οι τέχνες για την ανακάλυψη και εξερεύνηση της φύσης. Στη Σουηδία υπάρχει επίσης πλούσια εμπειρία σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος.

BΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΒΙΩΝΩΝΤΑΣ ΤΗ ΦΥΣΗ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ, ΤΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΡΕΙΑ ΑΜΕΡΙΚΗ

ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΒΑΣΙΣΜΕΝΗ ΣΤΙΣ ΚΑΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

Η Mantere είναι μια Φινλανδή εκπαιδευτικός στις καλές τέχνες που εισήγαγε τον όρο “περιβαλλοντική εκπαίδευσης βασισμένη στις καλές τέχνες” (“arts-based environmental education” - ΑΕΕ), μια μορφή μάθησης για την περιβαλλοντική κατανόηση και υπευθυνότητα αξιοποιώντας καλλιτεχνικές μεθόδους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΒΙΩΝΩΝΤΑΣ ΤΗ ΦΥΣΗ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ, ΤΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΡΕΙΑ ΑΜΕΡΙΚΗ

ΗΠΑ

ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΚΑΙ ΦΥΣΗ

Ο David Sobel θεωρείται ο πατέρας της χωροκεντρικής εκπαίδευσης (place-based education). Οι βασικές αρχές της είναι: Ειδικοί χώροι, Περιπέτεια, Φαντασία, Μικροί Κόσμοι, Κυνήγι και Συλλογή, Ζώα Σύμμαχοι, Χάρτες και Μονοπάτια. Οι μαθητές μαθαίνουν τα διδακτικά αντικείμενα μέσα στη φύση.

ΓΕΦΥΡΑ ΠΡΟΣ ΤΗ ΦΥΣΗ

Το πρότζεκ “Ψηφιακή Φωτογραφία ως Γέφυρα στη Φύση” (“Digital Photography Bridge to Nature”) στη Μινεσότα χρησιμοποιεί την τεχνολογία για να ενθαρρύνει την έξοδο των παιδιών από την τάξη και τη σύνδεσή τους με τη φύση. Οι μαθητές μαθαίνουν για τη φωτογραφία ενώ ταυτόχρονα εμπλουτίζουν και ενισχύουν τις γνώσεις τους σε όλα τα διδακτικά αντικείμενα.

*ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΣΤΗΝ ΥΠΑΙΘΡΟ
(THE JUMBO BOOK OF OUTDOOR ART)*

Το βιβλίο αυτό κινητοποιεί τους μαθητές να εξέλθουν από την τάξη τους και να ανακαλύψουν νέους τρόπους για να ενισχύσουν την προσωπική καλλιτεχνική τους έκφραση.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΒΙΩΝΩΝΤΑΣ ΤΗ ΦΥΣΗ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ, ΤΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΒΟΡΕΙΑ ΑΜΕΡΙΚΗ

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

ΤΟ ΠΡΟΤΖΕΚΤ WILD THING

Το βρετανικό ντοκιμαντέρ Project Wild Thing είναι μια πραγματική ιστορία για κάποιον ο οποίος είναι αποφασισμένος να βοηθήσει τα παιδιά να βγουν έξω στη φύση.

ΤΟ ΑΛΦΑΒΗΤΟ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ

Το αλφάβητο του δάσους περιλαμβάνει ζωγραφιές και ηχογραφήσεις 33 παιδιών που θέλουν να προστατεύσουν μια περιοχή στην Δυτικότερη επαρχία του Καναδά, τη Βρετανική Κολομβία.

ΤΟ ΙΣΤΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ HILARY INWOOD

Ένα ιστολόγιο για τις Τέχνες στη Φύση και το Περιβάλλον που συνδυάζει τους καλλιτεχνικούς πειραματισμούς με την περιβαλλοντική εκπαίδευση.

NOTES FROM THE LITERATURE EXPERIENCING NATURE.

AUSTRALIAN AND SWEDISH EXAMPLES

Australia

CHANGE THE WORLD IN 5 MINUTES - EVERYDAY AT SCHOOL

An example on using five minutes a day to make a positive impact — from recycling to planting fruit and veg and telling joke.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΒΙΩΝΩΝΤΑΣ ΤΗ ΦΥΣΗ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΣΟΥΗΔΙΑ

ΣΟΥΗΔΙΑ

SKOGEN I SKOLAN

Το Σουηδικό ινστιτούτο “το δάσος στο σχολείο” εδώ και 40 χρόνια βοηθά τους μαθητές σε όλη τη χώρα να μάθουν για τα δάση.

WWF

Το WWF (World Wide Foundation) παρέχει πλούσιο υλικό για το δάσκαλο (*THE TEACHERS ROOM*) και για το μαθητή (*STUDENTS ROOM*). Δείτε περισσότερα στο κεφάλαιο School Practice 3 - The Swedish Outdoor Access Rights – Allemansrätten.

ΣΧΟΛΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

ΜΕΡΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΣΟΥΗΔΙΚΟΥ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Οι μαθητές:

- Θα μάθουν να συνεισφέρουν στην αειφόρο ανάπτυξη και την προστασία του περιβάλλοντος
- Θα αναπτύξουν καλλιτεχνικές δεξιότητες που συνδυάζουν πολλές μορφές τέχνης και πολιτιστικές γνώσεις.
- Θα χρησιμοποιούν την τεχνολογία με τρόπο που ενισχύει την επικοινωνία, την οικοδόμηση γνώσεων, τη δημιουργικότητα και τη μάθηση.

ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΣΟΥΗΔΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΑΡΧΕΣ

- Παροχή μάθησης σε όλους τους μαθητές και έμπνευση για μια διαβίου επιθυμία να μαθαίνουν.
- Σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των θεμελιωδών δημοκρατικών αρχών και του φυσικού περιβάλλοντος.

ΣΤΟΧΟΙ

- Να καλλιεργήσει την υπευθυνότητα απέναντι στο περιβάλλον.
- Να ενθαρρύνει μια προσωποποιημένη προσέγγιση και στάση σε σχέση με τα περιβαλλοντικά ζητήματα που απασχολούν την ανθρωπότητα.
- Να διαφωτίσει για τις λειτουργίες της κοινωνίας και πώς η ζωή και η εργασία μπορούν να προσαρμοστούν καλύτερα για να δημιουργηθούν συνθήκες αειφορίας.

ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΤΙΜΕΣ ΚΑΙ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΚΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ

Το δράμα, ο ρυθμός, ο χορός, η μουσική και η καλλιτεχνική δημιουργικότητα, η γραφή και το σχέδιο πρέπει να ενσωματώνονται στις σχολικές δραστηριότητες. Η αρμονική ανάπτυξη και η δημιουργική ικανότητα είναι βασικές συνιστώσες των εφοδίων που πρέπει να αποκτήσουν οι μαθητές.

ΤΑ ΣΟΥΗΔΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΥΠΑΙΘΡΟ - ALLEMANSRÄTTEN

Τα Σουηδικά Δικαιώματα Πρόσβασης στην Ύπαιθρο σε συνδυασμό με τη Συνθήκη για τα Δικαιώματα του Παιδιού ταιριάζουν απόλυτα με τους δύο οριζόντιους θεματικούς άξονες που αφορούν την Κοινωνική Ενσωμάτωση και την Εξερεύνηση της Φύσης μέσω των Τεχνών.

ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ “ΔΙΑΤΗΡΟΥΜΕ ΤΗ ΣΟΥΗΔΙΑ ΠΕΡΙΠΟΙΗΜΕΝΗ” (“KEEP SWEDEN TIDY”)

Το ίδρυμα Keep Sweden Tidy προωθεί την ανακύκλωση, κάνει ενημερωτικές καμπάνιες και βραβεύσεις για τον περιορισμό της ρύπανσης και ενισχύει την περιβαλλοντική εκπαίδευση. Το λογότυπο του ιδρύματος είναι ένα δάσος με έλατα που καθρεπτίζεται στο νερό μιας λίμνη, ένα σύμβολο για το καθαρό νερό και την αμόλυντη φύση. Το ίδρυμα παρέχει ποικιλία εκπαιδευτικού υλικού στα σουηδικά και σε άλλες γλώσσες που μιλούν οι μαθητές στα σχολεία της χώρας.

Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ – ALLEBARNSRÄTTEN

Η μελέτη των δικαιωμάτων του παιδιού μπορεί να γίνει με πολλούς τρόπους. Το αποθετήριο προσκοπικών δραστηριοτήτων (The Scouts Activity bank) περιλαμβάνει μεγάλη ποικιλία εκπαιδευτικού υλικού και προτείνει δραματοποιημένες δραστηριότητες.

Πρακτικά παραδείγματα δίνονται στην εκτεταμένη μορφή του παρόντος οδηγού (στα αγγλικά) με τίτλο “ARTinED Background Report On Using the Arts to Promote Social Inclusion within Children’s Primary School Education”

Come and enjoy the e-learning platform !

<http://eartined.coursevo.com>

e-artined.eu

info@e-artined.eu

<https://goo.gl/zMpw35>

The e-learning platform: <http://eartined.coursevo.com>

Technical University of Crete

